

Рекомендації Королівського коледжу акушерів та гінекологів Великобританії «Вроджені аномалії матки: репродуктивні наслідки та лікування»

Резюме

Вроджені аномалії матки (ВАМ) — це вади розвитку матки, які формуються під час ембріонального періоду. Під час внутрішньоутробного розвитку плода жіночої статі дві окремі частини матки розвиваються з двох трубчастих структур — Мюллерових проток (каналів), які зливаються разом ще до моменту народження. Аномалії розвитку можуть бути різноманітними, від повної відсутності матки до менш помітних відхилень, які класифікуються за певними категоріями. Для виявлення ВАМ достатньо звичайного ультразвукового дослідження (УЗД), але для підтвердження діагнозу використовується 3D-ультразвук. Якщо підозрюється складна аномалія матки, можуть бути використані додаткові дослідження, включаючи магнітно-резонансну томографію, лапароскопію (з введенням камери в черевну порожнину) та/або гістероскопію (з введенням камери в порожнину матки). Через можливий зв'язок між ВАМ і аномаліями розвитку нирок та сечового міхура може знадобитись УЗД цих органів.

Хоча ВАМ присутні від народження, в дорослих жінок зазвичай не спостерігається жодних симптомів, хоча деякі з них можуть відчувати болючі місячні. У більшості випадків ВАМ не перешкоджають зачаттю, результат завершення вагітності в більшості випадків сприятливий. Часто ці аномалії виявляються під час досліджень з приводу безпліддя або викидня. Залежно від типу і тяжкості ВАМ, може підвищуватись ризик викиднів у першому та другому триместрі, передчасних пологів, затримки росту плода (невідповідність довжини тіла та маси плода терміну вагітності), прееклампсії (високий артеріальний тиск і поява білка в сечі вагітної у терміні більше 20 тижнів) та аномалій передлежання плода під час пологів. Для жінок з повторним невиношуванням, у яких порожнина матки розділена перегородкою, можна розглядати хірургічне лікування, покликане зменшити ймовірність викидня. Однак в цьому контексті жінки повинні бути поінформовані про існування непереконливих і суперечливих доказів збільшення ймовірності живонародження. Необхідне проведення великих рандомізованих контрольованих досліджень, щоб надати переконливі доказові рекомендації стосовно хірургічного лікування матки з перегородкою. Хірургічне лікування інших типів ВАМ зазвичай не рекомендується, оскільки ризики переважають потенційні переваги, а докази будь-яких переваг відсутні. У жінок з ВАМ ризик передчасних пологів може підвищуватись навіть після хірургічного лікування перегородки матки. За підвищеного ризику передчасних пологів, визначеного залежно від тяжкості ВАМ, застосовують вичікувальну тактику з використанням відповідного протоколу.

Загальні дані

Вроджені аномалії матки (ВАМ) — відхилення від нормальної анатомії, які формуються в ембріональному періоді внаслідок порушення розвитку Мюллерових проток. Хоча більшість випадків ВАМ є безсимптомними та пов'язані з нормальними результа-

тами вагітності, деякі з них можуть асоціюватись з несприятливими репродуктивними наслідками. Частота виявлення випадків ВАМ зросла з появою 3D ультразвукового дослідження, яке дозволяє отримати зображення внутрішніх і зовнішніх контурів матки та робить визначення її морфології більш відтворюваним і менш інвазив-

Royal College of
Obstetricians and
Gynaecologists

Наукова публікація № 62

Дата оприлюднення:
грудень 2024 року

Автори: M. A. Akhtar,
S. H. Saravelos, T. C. Li,
K. Jayaprakasan

Видання друге, замінює
перше видання від 2019 року

ним, аніж інші широко використовувани рентгенологічні та хірургічні методи діагностики. ВАМ є досить поширеними. У комплексному мета-аналізі [1] оцінювана загальна поширеність ВАМ становила 5,5 % у загальній популяції, 8,0 % серед жінок з безпліддям, 13,3 % серед жінок з викиднем та 24,5 % у жінок з викиднем та безпліддям у анамнезі. Тому очевидно, що лікарям регулярно доведеться консультувати жінок з ВАМ. Ці аномалії проявляються дуже по-різному — від безсимптомних / випадкових до дуже складних видів патології та / або симптоматики з боку репродуктивних органів, часто в контексті субфертильності та викидня.

Консультації та допомога жінкам з ВАМ є складним завданням через чотири основні причини:

